

HONOROWI OBYWATELE Miasta Ostrów Mazowiecka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm) do wyłącznej właściwości rady gminy należy nadawanie honorowego obywatelstwa gminy.

Zgodnie z przepisami honorowe obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka nadawane jest uchwałą Rady Miasta Ostrów Mazowiecka.

Giacomo Rota

Mario Imi

Otrzymali Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 13.05.2003 r.

Giacomo Rota, jako burmistrz miasta Brembate di Sopra oraz **Mario Imi**, jako radny Rady Gminy Brembate di Sopra współuczestniczyli w zainicjowaniu idei nawiązania współpracy miast Ostrów Mazowiecka – Brembate di Sopra. Wspólne działania samorządów lokalnych obu miast zaowocowały podpisaniem w 2001 r. Aktu Umowy Bliźniaczej Miast o współpracy: oświatowej, kulturalnej, gospodarczej oraz wymiany doświadczeń samorządów.

Ich osobiste zaangażowanie w urzeczywistnianiu idei zjednoczeniowych Europy pozwoliło samorządowi Miasta Ostrów Mazowiecka konsekwentnie nawiązywać do różnych aspektów funkcjonowania Unii Europejskiej oraz realizować zadania szerzące ideę stworzenia Europy Obywateli i poszerzenia Wspólnoty na nowe państwa. Realizowane zadania w zakresie współpracy bliźniaczej prowadzą do silnej wspólnoty i przyjaźni między naszymi społecznościami, owocują pogłębianiem wzajemnej wiedzy o naszych odmiennych kulturach i tradycjach, podnoszą poziom edukacji młodzieży poprzez kontynuowane programy wymiany młodzieży gimnazjalnej.

Obydwaj bezpośrednio uczestniczyli w realizacji zadań wynikających z umowy bliźniaczej, jednocześnie poszerzając ją o nowe elementy. Przekonywali włoski biznes o celowości inwestowania w Ostrowi Mazowieckiej, organizując i współorganizując misje gospodarcze włoskiego biznesu w naszym mieście. Współinicjowali również formę pomocy materialnej dla najlepszych absolwentów ostrowskich gimnazjów.

Ksiądz Prałat Józef Obrębski

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 30.06. 2009 r.

Urodził się 19 marca 1906 roku w Skarzynie Nowym parafia Rosochate k/ Czyżewa. Gdy ukończył wiejską szkołę, rodzice wysłali go w roku 1917 na dalszą naukę do ostrowskiego gimnazjum. Był świadkiem rozbrajania Niemców na ostrowskich ulicach w listopadzie 1918r., w którym zresztą brali udział jego koledzy ze stancji. W roku 1925 przeniósł się do Wilna gdzie zdał maturę i rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Stefana Batorego. Dwa lata studiował filozofię oraz cztery – teologię. Święcenia kapłańskie otrzymał w wileńskim kościele św. Jana z rąk metropolity arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego w roku 1932. Pracę duszpasterską rozpoczął w Turgielach k/Wilna, nieopodal majątku gen. Lucjana Żeligowskiego, z którym wkrótce się zaprzyjaźnił.

Zajmował się nie tylko pracą duszpasterską. Krzewił również oświatę (także rolniczą), polską kulturę, wraz z parafianami założył teatr amatorski. Gdy w roku 1940 Wileńszczyznę zajęły wojska sowieckie, rozpoczęły się gwałty, mordy i prześladowania wszystkiego co polskie i katolickie. Ks. Obrębski niósł pomoc prześladowanym oraz ludziom, którzy nagle znaleźli się bez środków do życia. Podobnie było podczas okupacji niemieckiej. Prawdziwym cudem uniknął wtedy obozu lub nawet śmierci dzięki wstawiennictwu niemieckiego kapitana – Austriaka z Tyrolu. W Turgielach utrzymywał bliskie kontakty z polską partyzantką. Miał być nawet kapelanem w Wileńskim Zgrupowaniu AK, ale wypadki potoczyły się zbyt szybko. Znał osobiście gen. „Wilka” Krzyżanowskiego oraz innych dowódców AK na Wileńszczyźnie i był świadkiem ich podstępnego aresztowania przez Sowietów. Z uwagi na ogromny mir i poważanie jakim się cieszył wśród okolicznej ludności, władze sowieckie przeniosły go w roku 1950 do parafii w Mejszagole, ale i tutaj wkrótce stał się najwyższym autorytetem dla mieszkańców. W jego niedużym domku ukrywali się uciekinierzy z łagrów, wyrzuceni z Wilna polscy profesorowie, tutaj dożywali ostatnich swych dni sędziwi księża, dla których nie było miejsca w sowieckim „raju”. Ksiądz Obrębski przyjmował pod swój dach wszystkich krzywdzonych przez komunistyczny reżim, nie zważając na narodowość czy wyznanie. Ukrywał Polaków i Litwinów, księży katolickich, ale też i duchownego grekokatolickiego, a nawet Żyda, który przez jakiś czas grał w mejszagolskim kościele na organach. Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości przeciwstawiał się narastającym waśniom polsko-litewskim i ponownemu zwalczaniu polskości na Wileńszczyźnie, tym razem przez Litwinów. Za wieloletnie zasługi w szerzeniu duchowości i podtrzymywaniu polskości na Wileńszczyźnie, został odznaczony Złotą Odznaką Orderu Zasługi RP oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W roku ubiegłym otrzymał pierwszą na Litwie Kartę Polaka. Ksiądz prałat zawsze bardzo ciepło wspomina okres nauki w naszym mieście i przyjaźnie jakie zawarł w Ostrowi w latach gimnazjalnych. W roku 2006 podczas wizyty ostrowiaków w Mejszagole, poprosił o tylko jedną pamiątkę z naszych stron, o garsteczkę ostrowskiej ziemi, którą chce zabrać ze sobą do grobu.

Ksiądz prałat Józef Obrębski zmarł 7 czerwca 2011 r. w Mejszagole.

Prof. dr hab. Adam Czesław Dobroński

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrow Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 22.11.2011 r. Prof. Adam Czesław Dobroński urodzony w Ostrowi Mazowieckiej 1 listopada 1943 r., dzieciństwo spędził w domu Podbielskich przy ul. Wileńskiej, a następnie jego rodzina przeniosła się na stację kolejową, ponieważ ojciec podjął pracę w PKP. Uczęszczał do Szkoły Podstawowej Nr 2, a od 1957 r. do ostrowskiego Liceum Ogólnokształcącego. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości podjął studia na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego. W 1966 r. obronił pracę magisterską na temat polskich pociągów pancernych i zasilił szeregi kadry ostrowskiego Liceum. Od 1969 r. przebywał na studiach doktoranckich UW, a w 1972 r. – już jako doktor nauk historycznych (rozprawa o potencjale gospodarczo-militarnym Królestwa Polskiego przed I wojną światową) – przeniósł się do Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. Habilitacja w 1981 r. „Infrastruktura guberni łomżyńskiej i obwodu białostockiego w latach 1866-1914”, stanowisko profesora nadzwyczajnego od 1991 r. Pełnił funkcje m.in. dziekana i dwukrotnie prodziekana Wydziału Humanistycznego, dyrektora Instytutu Historii. Poseł na Sejm z listy PSL w latach 1993-97, kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych (sekretarz stanu) w latach 1994-97. Od 1998 do 2007 sprawował mandat radnego sejmiku województwa podlaskiego. Członek wielu towarzystw naukowych, aktywny w życiu politycznym i społecznym, utrzymuje kontakty z Polakami mieszkającymi poza granicami RP. Historyk, regionalista, należy do Komisji Naukowej Encyklopedii Regionów Województwa Podlaskiego. Jest popularyzatorem dziejów ojczystych, zwłaszcza Podlasia i Mazowsza Północno-Wschodniego, stale współpracuje z prasą, radiem i telewizją. Jego zainteresowania badawcze to: historia ziem północno-wschodnich Polski XIX-XX w. oraz historia wojskowości, a także losy Polaków poza granicami Polski. Autor monografii „Dzieje Ostrowi Mazowieckiej do 1914 roku”. To wydawnictwo bardzo ważne dla Ostrowi, zawierające wiele nastrojów, anegdot i bardzo dużo nazwisk. To wynik wielu lat pracy autora nad publikacją, przeszukiwania archiwów, spisywania wspomnień Ostrowiaków. W książce znalazły się nieznane dotychczas, nowe wątki, które udało się odkryć. Obecnie zamieszkały w Białymstoku. Utrzymuje stałe kontakty z rodzinnym miastem i miejscowym LO. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999).

Prof. dr hab. Andrzej Szujecki

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 22.11.2011 r.

Prof. dr hab. Andrzej Szujecki urodził się w 1929 r. w Stawiskach, powiat Kolno. Mieszkał w wielu miejscowościach, m.in. w Łomży, Katowicach, Warszawie oraz Ostrowi Mazowieckiej. W 1938 roku przebywał we Lwowie, gdzie uczył się w szkole im. Marii Magdaleny. Los nie szczędził Profesorowi dramatycznych przeżyć. Wywieziony przez organa sowieckie w 1940 roku ze Lwowa wraz z matką do Kazachstanu. Wyzwolenie z zesłania zawdzięczał utworzeniu w ZSRR Armii Polskiej generała Andersa. Z "niehumanitarnej ziemi" wyostał się z rodzicami do Iranu, a następnie przebywał w Indiach i w Rodezji (południowo-wschodnia Afryka). Po rozmaitych przygodach, których wystarczyłoby do nakręcenia wieloodcinkowego filmu, powrócił z matką do Polski w sierpniu 1947 roku. W latach 1947/48 i 1948/49 uzyskał małą maturę i ukończył klasę I w liceum w Ostrowi Mazowieckiej. Był w tym

czasie czynnym uczestnikiem życia sportowego i artystycznego, zaangażowany w pracy harcerskiej, jako drużynowy Harcerskiego Oddziału Pożarniczego, zastępca hufcowego. Maturę uzyskał jako ekstern w Liceum im. A. Mickiewicza w Warszawie w 1949 r. Studia wyższe na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego ukończył w 1953 r. W 1962 r. Rada Wydziału Leśnego nadała mu stopień doktora nauk leśnych, a stopień doktora habilitowanego w 1966 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1974 r., a profesora zwyczajnego nauk leśnych w 1980 r. W 1989 r. został wybrany na członka korespondenta PAN. Jest także członkiem rzeczywistym Warszawskiego Towarzystwa Naukowego i członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Leśnego. Pracę zawodową rozpoczął w 1953 r. w Katedrze Ochrony Lasów SGGW, zajmując kolejno stanowiska od zastępcy asystenta do profesora. W latach 1984-87 był zastępcą sekretarza naukowego, początkowo w Wydziale II Nauk Biologicznych, później na Wydziale V Nauk Rolniczych i Leśnych PAN. W roku akademickim 1992/93 pracował także jako profesor w Wyższej Szkole Bankowości i Ubezpieczeń w Warszawie, wykładając ekologię. W okresie od 1 grudnia 1993 r. do 18 listopada 1997 r. był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Leśnictwa i Ochrony Środowiska. Członek rzeczywisty PAN. Jako uczyony jest specjalistą w zakresie entomologii i ekologii lasu. Szczególne sukcesy odniósł w poznaniu leśnej fauny glebowej, badaniu wpływów człowieka na ekosystemy leśne i rozwijaniu się metod leśnej inżynierii ekologicznej. Wychował 80 magistrów, 9 doktorów i 3 doktorów habilitowanych, obecnie już profesorów. Jest autorem 207 prac naukowych, popularno – naukowych, dydaktycznych i kierujących politykę leśną. Wśród nich wyróżnia się książka naukowa „Ecology of forest insect” (1987) oraz podręcznik akademicki „Entomologia leśna” (Warszawa 1996). Wyniki badań referował na licznych konferencjach krajowych i zagranicznych. Jego osiągnięcia naukowe zostały wykorzystane w praktyce leśnej (instrukcje ochrony lasu i hodowli lasu). Będąc wiceministrem doprowadził do opracowania „Polityki leśnej Państwa”. Stanowisko Polski wobec globalnych problemów leśnictwa i ochrony środowiska prezentował m.in. na światowym forum, na konferencjach. Był inicjatorem pierwszego po 70 latach kongresu Leśników Polskich (Warszawa 1997), gdzie wygłosił referat główny pt. „Leśnictwo a wyzwania cywilizacyjne XXI wieku”.

Prof. dr. hab. n. med. Jan Dzieńiszewski

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrowi Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 22.11.2011 r.

Prof. dr. hab. n. med. Jan Dzieńiszewski urodził się 9 czerwca 1934 r. w Ostrowi Mazowieckiej. Jego rodzina – tak ze strony ojca jak i matki – co najmniej od 200 lat zamieszkuje w Ostrowi. Ojciec – Antoni, organizator spółdzielczości na terenie Ziemi Ostrowskiej, matka – Czesława z Pęzińskich. W latach wczesnego dzieciństwa (1934-1939) mieszkał wraz z rodzicami w Różanie, gdzie ojciec prowadził sklep spółdzielczy na terenie jednostki wojskowej. Po wybuchu wojny (ojciec został powołany do wojska i uczestniczył w kampanii wrześniowej) wraz z matką wraca do Ostrowi. W latach 1941-1946 uczęszcza do Szkoły Powszechnej przy ul. Małkińskiej, a następnie w roku szkolnym 1946/47 do klasy wstępnej Gimnazjum w Ostrowi.

W roku następnym zostaje przyjęty (po reformie systemu nauczania i utworzeniu tzw. 11-latki) do 8 klasy liceum ostrowskiego. Maturę zdał w 1952 r. z wyróżnieniem i został przyjęty bez egzaminów wstępnych na studia medyczne w Akademii Medycznej w Warszawie. W latach 1952-58 studiuje na Wydziale Lekarskim tej uczelni. W 1958 r. rozpoczyna pracę lekarską i dydaktyczno-naukową, jako asystent w Klinice Chorób Wewnętrznych Studium Doskonalenia Lekarzy w Akademii Medycznej w Warszawie, gdzie zdobywa specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych i w 1964 r. otrzymuje stopień doktora nauk medycznych. W latach 1970-80 jest adiunktem, a następnie docentem w Klinice Gastroenterologii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. W roku 1968 i 1975 odbył roczne pobyty naukowe we Francji (Institute Nationale de la Recherche Medicale, Marsylia). W 1974 r. uzyskuje stopień naukowy doktora habilitowanego, a w 1984 r. nadany przez Radę Państwa tytuł profesora. W latach 1970-80 pełnił funkcję dziekana Studium Medycyny Klinicznej w Centrum Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Od 1980 r. jest kierownikiem Kliniki Chorób Metabolicznych i Gastroenterologii Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie. W latach 1970-98 był wiceprezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów Polskich, a od 1980 r. członkiem i wielokrotnie wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii. Jest również członkiem zagranicznym Francuskiego Towarzystwa Gastroenterologii. Osobisty lekarz Prymasów Polski: księdza kardynała Stefana Wyszyńskiego i księdza kardynała Józefa Glempa. Pod jego kierownictwem wielu lekarzy uzyskało specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych i gastroenterologii oraz stopnie doktora i doktora habilitowanego nauk medycznych. Jest autorem lub współautorem 265 publikacji naukowych oraz redaktorem lub współredaktorem 11 monografii dotyczących gastroenterologii i żywienia. Od roku 1975 do 1985 redaktor naczelny czasopisma "Wiadomości Lekarskie". Członek Komitetu Żywienia Człowieka i Komitetu Patofizjologii PAN oraz członek zwyczajny V Wydziału Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Odnaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką za Zasługi dla Warszawy, Złotą Odznaką za Zasługi dla Miasta Ostrowi Mazowieckiej, Medalem Akademii Medycznej we Wrocławiu, nagrodą Ministra Zdrowia za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia. Aktywnie uczestniczy w różnych działaniach na rzecz Ziemi Ostrowskiej. Był członkiem Rady Społecznej Szpitala w Ostrowi Mazowieckiej. W dowód zasług dla tutejszej ochrony zdrowia nadano jego imieniem Oddział Chorób Wewnętrznych w ostrowskim szpitalu.

Prof. dr med. Andrzej Śliwowski

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 22.11.2011 r.

Prof. dr med. Andrzej Śliwowski - internista, od 1992 do 2002 roku kierownik Kliniki Medycyny Rodzinnej CMKP. Od 1973 r. ordynator oddziału chorób wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala im. W. Orłowskiego

w Warszawie (ul. Czerniakowska) i równocześnie konsultant wojewódzki ds. chorób wewnętrznych ówczesnego województwa warszawskiego, którą to funkcję pełnił przez kilkadziesiąt lat. Prowadził unikalną dydaktykę. Na prowadzone pod jego kierownictwem kursy i szkolenia w ramach specjalizacji gromadzili się lekarze z całego kraju. Unikalne także były wydawnictwa pod jego kierownictwem (dla tych szkoleń i kursów).

Położył ogromne zasługi dla Ziemi Ostrowskiej. Pod jego nadzorem bądź bezpośrednim kierownictwem uzyskiwało specjalizację większość lekarzy naszego miasta i powiatu. Prawie wszyscy lekarze medycyny rodzinnej z naszego miasta i powiatu uzyskali specjalizację w tej dziedzinie pod jego kierownictwem odbywając wcześniej w jego Klinice kursy i szkolenia.

Przez wiele kadencji członek Rady Społecznej tutejszego szpitala. W kierowanym przez jego oddziale, a później Klinice wielu pacjentów naszego miasta i powiatu uzyskiwało tam wysokospecjalistyczną terapię. I wielu pacjentów dosłownie było uratowanych.

Na przełomie wieków prowadził systematyczne szkolenia w tutejszym szpitalu, czego owocem było wydawnictwo książkowe – równie unikalna sprawa. W dowód zasług dla tutejszej ochrony zdrowia nadano jego imieniem nowo wzniesioną salę wykładową w szpitalu. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2010 roku otrzymał medal "Zasłużony dla Szpitala w Ostrołęce".

Prof. dr hab. Jan Kaczyński

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrow Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 04.11.2015r.

Profesor Jan Kaczyński urodził się 26 października 1928 r. w Pętkowie Wymiarowie, niedaleko Zuzeli. Doktor habilitowany, profesor uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, eseista, literaturoznawca, humanista, bibliofil, etnograf.

Zadebiutował jako nauczyciel języka polskiego w 1950 r. we wsi Poręba nad Bugiem, potem uczył w szkole podstawowej w Zuzeli, gdzie przez krótki czas był też dyrektorem. W 1961 r. rozpoczął pracę w Liceum Ogólnokształcącym i Ekonomicznym w Ostrowi Mazowieckiej, gdzie pozostał do 1975 r. Wyjechał z Ostrowi po śmierci żony Krystyny, rozpoczynając pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie. Po reorganizacji uczelni i utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego otrzymał tytuł profesora tegoż uniwersytetu i pracował tam do osiągnięcia emerytury.

Oprócz pracy pedagogiczno-dydaktycznej zajmował się badaniami naukowymi, napisał wiele prac i artykułów, świadczących o jego oddaniu się literaturze. Był nauczycielem niekonwencjonalnym, uczył swoich wychowanków samodzielnego myślenia, miłości do literatury i języka oraz odwagi w wypowiedaniu swoich poglądów. W czasie 55 lat w zawodzie nauczycielskim podpisał 1000 świadectw ukończenia szkoły podstawowej (10 lat), 2000 matur (15 lat pracy) i 600 dyplomów magisterskich (30 lat pracy).

W latach 1963-1975 był prezesem Towarzystwa Miłośników Ziemi Ostrowskiej, inicjatorem i współautorem opracowania „Ostrow Mazowiecka. Z dziejów miasta i powiatu”. Przygotował wraz z młodzieżą korowód historyczny w strojach z epoki na jubileuszowe uroczystości 550-lecia nadania praw miejskich Ostrowi Mazowieckiej. „Zarażał” młodzież miłością do ziemi ostrowskiej. W Technikum Ekonomicznym prowadził Koło Gwaroznawcze, za którą to działalność doceniono go na szczeblu ministerialnym.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką ZNP, Odznaką Niezawodnych, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką „Zasłużony Popularyzator Wiedzy TWP”.

Rotmistrz Witold Pilecki

Otrzymał pośmiertnie Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 09.03.2016.

Witold Pilecki urodził się 13 maja 1901 roku w Ołońcu, na północy Rosji, jako jedno z pięciorga dzieci Juliana i Ludwiki Pileckich.

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, a także w wojnie obronnej 1939 roku. Współtworzył w Warszawie organizację wojskową – Tajna Armia Polska, uczestnicząc w walce podziemnej. Kiedy w 1940 roku władze niemieckie uruchomiły obozy koncentracyjne na ziemiach polskich, Pilecki podjął decyzję o przedostaniu się do Auschwitz. We wrześniu 1940 roku, podczas łapanki na Żoliborzu, trafił do obozu, pod nazwiskiem Tomasz Serafiński, jako więzień nr 4859. Doświadczenia obozowe, a nawet

choroby, nie złamały Pileckiego, który tworzył w tych niesłychanie trudnych warunkach grupy konspiracyjne i przygotowywał powstanie. Wiosną 1943 roku podjął decyzję o ucieczce z Auschwitz. Sporządził wówczas szczegółowy raport przedstawiający zbrodnie w obozie oraz starał się przekonać dowództwo do podjęcia akcji wyzwolenia więźniów. 23 lutego 1944 roku awansowano go na rotmistrza ze starszeństwem od listopada 1943 roku. Czynn timer włączył się w Powstanie Warszawskie. Służył w II Korpusie Polskich Sił Zbrojnych we Włoszech. Do Warszawy wrócił w grudniu 1945 roku z dokumentami na nazwisko Roman Jezierski, gdyż taką kennkartę posiadał w Powstaniu Warszawskim. Pod okupacją sowiecką na terenie całego kraju tworzone były jednostki sił bezpieczeństwa i milicji, które uzupełniały radziecki aparat NKWD. Towarzyszył temu terror i brutalne eliminowanie osób niegodzących się na sowiecki komunizm oraz polityczną i militarną podległość Moskwie. Zaczęto tworzyć liczne organizacje oporu. Pilecki zdobywał informacje na temat działalności komunistów i NKWD oraz sytuacji oddziałów leśnych i przekazywał je do II Korpusu na Zachodzie. 8 maja 1947 roku został aresztowany przez siły bezpieczeństwa. Przesłuchania prowadzone w okrutny sposób trwały pół roku. 4 listopada 1947 roku Pilecki złożył podpis pod zeznaniami i oświadczeniem o ich dobrowolności i bez represyjności. 15 maja 1948 roku ogłoszono wyrok dla tzw. grupy Pileckiego, który miał charakter polityczny i propagandowy. W uzasadnieniu wyroku podano: „Dopuścili się najcięższej zbrodni stanu i zdrady narodu, cechowało ich wyjątkowe napięcie złej woli, przejawiali nienawiść do Polski Ludowej i reform społecznych, zaprzędali się obcemu wywiadowi i wykazali szczególną gorliwość w akcji szpiegowskiej”. Wyrok wykonano 25 maja 1948 roku o godzinie 21.30. Ciało potajemnie pogrzebano prawdopodobnie na tzw. „łączce”, dziś kwatera „Ł” cmentarza Powązkowskiego. Dopiero we wrześniu 1990 roku Sąd Najwyższy uniewinnił Rotmistrza i jego Towarzyszy.

W lipcu 2006 roku Prezydent RP Lech Kaczyński w uznaniu zasług Witolda Pileckiego odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego.

Maria Pilecka

Otrzymała pośmiertnie Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrów Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 09.03.2016.

Maria (właśc. Marianna) Pilecka z Ostrowskich urodziła się 20 maja 1906 roku w Ostrowi Mazowieckiej. Należała do szlacheckiego rodu, rodziny Ostrowskich. Jej rodzice Konstanty Ostrowski i Franciszka z Krawczyków – Ostrowska, prowadzili gospodarstwo ogrodnicze. Miała trzy siostry – Zofię, Wiktorię i Stefanię oraz dwóch braci – Bronisława i Edwarda.

Swoje pierwsze nauki, gimnazjum oraz dwuletni kurs metodyczno-pedagogiczny ukończyła w 1925 roku w Ostrowi Mazowieckiej. Będąc wykształconą nauczycielką wyjechała na Kresy Wschodnie. Pierwszą posadę otrzymała w Publicznej Szkole Powszechnej w Bieniakoniach w powiecie Nowogródek. Potem przeniosła się w okolice Lidy, do siedmioklasowej szkoły w Krupie zostając nauczycielką wiodącą, ucząc

kilku przedmiotów. Była bardzo oddana swojej pracy, ale także udzielała się społecznie w środowisku lokalnym. Poświęcała się z pasją pracy społecznej w Kole Gospodyń Wiejskich, patronując środowisku Młodzieży Wiejskiej. Była szanowaną i lubianą osobą wśród okolicznej ludności. Zbliżone pasje i zainteresowania, a także spotkania towarzyskie w dworku majątku Krupa bardzo zbliżyły do siebie Marię i Witolda.

Maria Ostrowska i Witold Pilecki pobrali się 7 kwietnia 1931 roku w kościele pw. WNMP w Ostrowi Mazowieckiej. Po ślubie mieszkali w majątku Pileckich w Sukurczach. Wkrótce na świat przyszedł ich syn Andrzej, a rok później córka Zofia. Do 1939 roku mieszkali w Sukurczach. Kiedy wybuchła wojna, wraz z nadchodzącym zagrożeniem wywózek na Sybir podjęła decyzję ucieczki wraz z dziećmi do swojej matki do Ostrowi Mazowieckiej. Czas jaki Maria wraz z dziećmi spędzili w Ostrowi to dziesięć lat zmagania z okupacją niemiecką i nie mniej trudną rzeczywistością powojenną Polski Ludowej. Maria wraz z Edwardem Radwańskim prowadzili w Ostrowi księgarnię, mieszczącą się w Kamienicy Leśniewskich (róg 3-go Maja i Małkińskiej), która została spalona w 1944 roku przez uciekających z miasta Niemców. Księgarnia pełniła rolę jedynej w mieście wypożyczalni książek, do czasu powstania biblioteki miejskiej. Maria swoją odwagą, siłą i determinacją potrafiła wyrwać dzieci z Kresów dzięki czemu nie trafili do niewoli sowieckiej. Odważnie wstawiła się dwa razy na posterunku Gestapo aby ratować swoich bliskich. Aresztowanie Witolda Pileckiego było dla Marii i jej dzieci straszną tragedią. Podjęła wiele starań aby mu pomóc. Dla Marii - żony „wroga ludu” i jej dzieci, życie musiało się toczyć dalej, nieustannie w trudnych warunkach. Prowadzenie księgarni opierało się głównie na jej pracy, jednak pomimo wszelkich starań aby ją utrzymać została zamknięta w 1950 roku. Maria wyjechała do Warszawy ciągle poszukując pracy, lecz w każdej czuła niepokój o jej utratę. Po wstawiennictwie swojego szwagra Stanisława Rogowskiego, który pracował w Ministerstwie Oświaty, podjęła pracę u Kazimierza Lisieckiego, zwanego „Dziadkiem”. Był on znanym przedwojennym wychowawcą młodzieży, pionierem pedagogiki, założycielem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy. Przyjął Marię do pracy, nie zważając, że powszechnie uznawaną ją za żonę „wroga ludu”. Dzięki niemu, od kwietnia 1951 roku Maria pracowała w Towarzystwie aż do emerytury, pełniąc szereg funkcji. Zawsze oddana swojej pracy, ceniona i kochana przez pokolenia wychowanków.

Maria Pilecka zmarła 6 lutego 2002 roku. Została pochowana na Powązkach w Panteonie Polski Walczącej w symbolicznym grobie męża.

Edward Adam Radwański

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrow Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 15 marca 2017 roku.

Edward Adam Radwański urodził się 13 stycznia 1929 roku w Ostrowi Mazowieckiej w rodzinie o dużych tradycjach patriotycznych i wybitnych zasługach dla naszego miasta. Ojciec Jan Radwański – znany księgarz, wybitny społecznik, ofiarny działacz ostrowskiej OSP, a także Banku Ludowego (dzisiejszy Bank Spółdzielczy), we wrześniu 1939 r., dowodził obroną przeciwpożarową miasta. Aresztowany 18 września 1939 r, zginął wkrótce w niemieckim obozie w Działdowie. Matka Zofia z Ostrowskich (siostra Marii Pileckiej), a także trzech bracia - żołnierze Armii Krajowej, przeszli przez piekło niemieckich obozów koncentracyjnych. Wywodzący się z tak patriotycznej rodziny Edward Radwański, już od najmłodszych lat wychowywał się w atmosferze pracy dla dobra kraju i miejscowej

społeczności. W Ostrowi ukończył szkołę podstawową oraz uzyskał małą maturę w ostrowskim Gimnazjum.

W okresie pobytu w Ostrowi położył istotne zasługi dla społeczności naszego miasta, biorąc czynny udział w reaktywacji harcerstwa w latach 1944 -1947, a więc w okresie rozpoczynającej się komunistycznej indoktrynacji, szczególnie silnie ukierunkowanej na środowisko młodzieży szkolnej, w tym na ZHP. W tych trudnych powojennych czasach Edward Radwański był organizatorem życia harcerskiego, co miało istotny wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży, zwłaszcza Liceum Ogólnokształcącego. Po okresie okupacji zorganizował i dowodził w latach 1944-1947 Harcerskim Oddziałem Pożarniczym (HOP), będącym istotnym uzupełnieniem kadr ostrowskiej Ochotniczej Straży Pożarnej. Po zdobyciu świadectwa dojrzałości w warszawskim Liceum im. Władysława IV, ukończył studia inżynierskie w Politechnice Warszawskiej, z którą związał się na cały okres pracy zawodowej, uzyskując stanowisko docenta. Tam też pełnił funkcję prodziekana na wydziale Mechanicznym Energetyki i Maszyn Ciepłych, oraz przez 19 lat kierował Zakładem Gospodarki i Systemów Energetycznych Politechniki Warszawskiej. Przez dwie kadencje był również członkiem Senatu. Wypromował liczne grono magistrów energetyków i doktorantów oraz stał się uznanym wybitnym specjalistą w kraju i na arenie międzynarodowej w zakresie energetyki cieplnej. Reprezentował też Polskę w negocjacjach Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych o Zmianie Klimatu, oraz brał czynny udział w pracach naukowych tej Konwencji (IPCC). Wielokrotnie uczestniczył w kongresach Światowej Konferencji Energetycznej i Międzynarodowej Konferencji Energetyki Przemysłowej oraz wykładał na Uniwersytetach Technicznych w Monachium i Zittau. Był członkiem Narodowego Komitetu Międzynarodowego Programu Geo-Biosfery przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, członkiem Sekcji Termodynamiki Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN, członkiem Państwowej Rady Ochrony Środowiska, przewodniczącym Polskiego Komitetu Gospodarki Energetycznej przy Federacji NOT, członkiem Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Konferencji Energetyki Przemysłowej i przewodniczącym rady programowej pisma „Gospodarka Paliwami i Energią”. Mimo tak rozlicznych zajęć, nie zapomniał o swoim rodzinnym mieście. Wielokrotnie odbywał spotkania z uczniami Liceum Ogólnokształcącego, oraz uczestniczył w utworzeniu i pracach Koła Wychowanków i Absolwentów Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowi Mazowieckiej, za co społeczność „Kopernika” zaliczyła go do grona wybitnych wychowanków tego Liceum.

Edward Adam Radwański zmarł 16 lutego 2020 r.

Zofia Pilecka-Optułowicz

Andrzej Pilecki

Otrzymali Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrow Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 15 marca 2017 roku.

Zofia Pilecka-Optułowicz i Andrzej Pilecki - dzieci rotmistrza Witolda Pileckiego i ostrowianki Marii z d. Ostrowskiej urodzili się (Andrzej w 1932, a Zofia w 1933 roku) w Sukurczach, w majątku ojca, leżącym nieopodal Lidy (ob. Białyruś). Panująca w rodzinnym domu atmosfera sprawiła, że od najmłodszych lat wychowywali się w duchu głębokiego umiłowania Ojczyzny, przywiązania do wiary ojców i poszanowania dla bliźnich. Nie dane było im zbyt długo cieszyć się

ojcem i pełną miłości atmosferą rodzinnego domu. W 1939 roku Witold Pilecki stanął w szeregach obrońców Ojczyzny, a po wrześniowej klęsce niemal całkowicie pochłonęła go konspiracja. Matce niemal cudem udało się wyrwać z rąk sowieckiego okupanta i wraz z dziećmi schronić w rodzinnej Ostrowi. Z uwagi na zasady konspiracji, widywali się z ojcem bardzo rzadko, zarówno przed jego pójściem na ochotnika do Oświęcimia, jak i po brawurowej ucieczce z tej niemieckiej „fabryki śmierci”. Po Powstaniu Warszawskim los znów ich rozłączył do roku 1946, a kilkanaście miesięcy później Witold Pilecki został aresztowany przez UB. Andrzej miał wówczas 15, a Zofia 14 lat. Podczas pobytu w Ostrowi matka prowadziła miejscową księgarnię i to pozwalało im przeżyć. Jednak po powrocie jej siostry z Ravensbrück i przejściu przez nią księgarni, wyjechali do Warszawy.

Oboje bardzo ciepło i serdecznie wspominają pobyt w Ostrowi i w tutejszym gimnazjum. Nawet w najstraszniejszych chwilach, po aresztowaniu ojca mogli tutaj liczyć na wsparcie kolegów, nauczycieli oraz mieszkańców miasta. Z ich strony nie spotkała ich nigdy żadna przykrość. Kiedyś podczas dużej przerwy gdy z głośnika nadawano audycję propagandową, w której mówiono o procesie Witolda Pileckiego, łącząc go i nazywając szpiegiem oraz zdrajcą ojczyzny, jedna z nauczycielek zapytała Zofię, czy to mówią o jej ojcu, a ona zdecydowanie potwierdziła i dodała, że jest z niego bardzo dumna. Po maturze Zofia dostała się na wydział budownictwa wodnego Politechniki Warszawskiej, gdzie była szykanowana, a władze uczelni poinformowały ją, że „postępowa kadra techniczna nie może tolerować studiów córki zdrajcy narodu polskiego”. Podobne przejścia i szykany musiał przeżywać i jej brat. Oboje przez całe lata szukali ojca i za wszelką cenę usiłowali odnaleźć miejsce jego pochówku. Gdy w roku 2011 IPN i ROPWiM oraz Ministerstwo Sprawiedliwości rozpoczęły program poszukiwania miejsc pochówku ofiar zbrodni komunistycznych, nadzieja rozbłysła w nich na nowo. Oddali swój materiał genetyczny aby umożliwić identyfikację. Największym marzeniem Zofii jest, aby jego szczątki spoczęły obok ich mamy, w Panteonie Polski Podziemnej na Powązkach. Oprócz poszukiwań, oboje przez całe lata walczyli z propagandą komunistów, którym nie wystarczyło, że zamordowali Witolda Pileckiego, że szykanowali jego najbliższych, to starali się zohydzić wizerunek bohaterskiego rotmistrza, nazywając go bandytą i płatnym zdrajcą narodu polskiego, a potem starali się wymazać go z pamięci Polaków. Zofia często mówi, że „istnieje tylko po to, by pamięć o moim ojcu pozostała”. Andrzej Pilecki objechał kawał świata, aby przypominać o życiu, walce i tragicznym losie ojca, którego nazwano jednym z sześciu najodważniejszych ludzi na świecie. I zawsze w tych wspomnieniach pada nazwa Ostrowi Mazowieckiej. Swoją postawą, niezłomnością i nieugiętością w walce o prawdę, pamięć i dobre imię swojego Ojca oraz za podkreślanie Jego i swoich związków z naszym miastem, zasłużyli na to by dołączyć do grona Honorowych Obywateli Ostrowi Mazowieckiej.

Ks. Stanisław Gadomski

Otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Ostrowi Mazowiecka uchwałą Rady Miasta z dnia 29 września 2021 r.

Urodził się we wsi Szafranki gm. Łyse w 1944 roku. W Kolnie w Liceum Ogólnokształcącym zdał maturę i dalszą naukę zgodnie z powołaniem rozpoczął w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży. Świecenia kapłańskie z rąk bp. Czesława Falkowskiego przyjął w 1967 r. Wielokrotnie pełnił posługę wikariusza i prefekta m.in: w Czyżewie, Bargłowie, Rzekuniu, Ostrowi Mazowieckiej i Suwałkach. Sprawował funkcję proboszcza w parafiach: Smolniki (1986–1996), Mikołajki – parafia Matki Bożej Różańcowej (1996–2004), Gołdap – parafia Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła (2004–2012).

W Ostrowi Mazowieckiej został kapelanem NSZZ „Solidarność”. Swoją działalność prowadził również w stanie wojennym, za co był wielokrotnie szykanowany. Był przyjacielem ks. Jerzego Popiełuszki, którego wielokrotnie gościł na plebanii w Ostrowi Mazowieckiej, a po męczeńskiej śmierci bł. księdza Jerzego koordynował msze za Ojczyznę w Ostrowi Mazowieckiej, w Smolnikach i Mikołajkach. W 1982 w Ośrodku Odosobnienia w Iławie i Kwidzynie pełnił posługę duszpasterską miejscowym internowanym. W latach 1982–1984 był organizatorem pomocy charytatywnej i duszpasterskiej dla internowanych i innych potrzebujących w Ostrowi Mazowieckiej. Współorganizował zjazd internowanych Polek w Gołdapi. Był inicjatorem umieszczenia w b. Ośr. Odosobnienia kamienia z napisem upamiętniającym stan wojenny i obóz internowania.

Za swoją długoletnią posługę duszpasterską i patriotyczną został uhonorowany godnością kanonika gremialnego Sambijskiej Kapituły Konkatedralnej, krzyżem prezydenckim „Polonia Restituta”, odznaką 15. Pułku Przeciwlotniczego w Gołdapi, odznaką „Za zasługi dla województwa warmińsko-mazurskiego” oraz Medalem 40 – lecia NSZZ „Solidarność”.

Ks. Stanisław Gadomski od chwili przejścia na emeryturę mieszka w Ostrowi Mazowieckiej i nadal pełni swoją posługę duszpasterską. Jest kapelanem ostrowskiego Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”. Głównym przesłaniem kazań księdza kanonika jest nawoływanie do pojednania narodowego, do solidarności z drugim człowiekiem. Nadal uczestniczy w życiu publicznym miasta, jak np. w sesjach naukowych, czy w uroczystościach patriotyczno-religijnych.